Graiul Ortodoxiei

ADEVĂRUL-ÎN SUFLETUL TĂU **№27-2012** ***IUNIE*** *tipărit de parohul Serghei Popescu*

Micul ziar informatv parohial de Imola de spiritualitate şi atitudine ortodoxă **„Graiul Ortodoxiei"** *este un sfetnic bun al trezirii duhovnicești și al desăvârșirii, ajută la regăsirea obârșiilor și la statornicirea valorilor creștine strămoșești, îndeamnă, prin rândurile de aur ale sfinților mari dascăli și în vățători ai Bisericii, la întărirea credinței și urmarea neabătută a căii mîntuirii.*

La Madrid a avut loc al VI-lea Congres Mondial al Familiilor

La Madrid, între 25-27 mai, a avut loc al VI-lea Congres Mondial al Familiilor - cea mai reprezentativă asociație internațională al susținătorilor valorilor tradiționale ale familiei și vieții. Aproape trei mii de oameni au discutat probleme actuale cu care se confruntă familia.
Susținătorii mișcării, de 40 de ani ale existenții sale se opun avortului, căsătoriilor între persoanele de același sex, eutanasiei, clonării umane, legalizării de droguri, etc.

Preşedinte al comitetului de organizare Ignacio Arsuaga a menționat în discursul său de la deschiderea Congresului, că nu nu doar economia și politica în diferite țări trec astăzi printr-o perioadă de criză, dar, de asemenea, și conceptul tradițional al familiei.
Participanți la congres au discutat deasemenea despre ceea ce este de făcut, pentru o mai bună lucrare a apărării familiei, mai ales că în prezent, legislația pro-homosexuală care legiferează „căsătoriile" între persoane de același sex face ravagii în Statele Unite și alte țări.

POGORAREA DUHULUI SFANT. DUMINICA MARE (RUSALIILE SAU CINCIZECIMEA)

Creștinii Ortodocși serbează, astăzi, la 50 de zile după Paști, Rusaliile, adică Pogorârea Duhului Sfânt sau Cincizecimea, unul dintre marile praznice împărătești ale Mântuitorului, în care a fost alcătuită prima comunitate creștină, nucleul Bisericii de mai târziu. Duminica Cincizecimii, numită în popor și Duminica Mare, este sărbătoarea anuală a pogorârii Sfântului Duh peste Sfinții Apostoli, eveniment pe care ni-l istorisesc Faptele Apostolilor și cu care se încheie descoperirea față de lume și de creația lui Dumnezeu. Sărbătoarea cade întotdeauna la zece zile după Înălțare sau la 50 de zile după Paști, când a avut loc evenimentul sărbătorit și când evreii își serbau și ei praznicul Cincizecimii. Este, totodată, sărbătoarea întemeierii Bisericii creștine, pentru că, în aceeași zi, în urma cuvântării însuflețite a Sfântului Apostol Petru, s-au convertit la creștinism aproximativ 3.000 de oameni, care au alcătuit cea dintâi comunitate creștină din Ierusalim, nucleul Bisericii de mai târziu. Duhul Sfânt, sub chipul unor limbi de foc, a umplut de darurile sale pe apostoli, pentru început aceștia căpătând marea putere de a grăi în limbi străine, necunoscute de ei până atunci. Spre mirarea multor oameni aflați în Ierusalim, cei 12 au început să facă învățătura Mântuitorului cunoscută către neamuri, în diferite limbi, deși acești ucenici erau cunoscuți de mulți dintre cei prezenți ca fiind evrei simpli, în niciun caz preocupați de învățarea limbilor străine (trimiterea Duhului Sfânt peste ucenicii săi o vestise mai demult Mântuitorul). Când Duhul Sfânt s-a pogorât peste apostoli, aceștia au devenit „preaînțelepți", fiind umpluți de „lumina, râvna și toate harurile dumnezeiești". Abia după acel moment, ucenicii Domnului au ieșit în toată lumea, săvârșind minuni, întorcând pe păgâni de la închinarea idolilor, aducând la credință de la oameni simpli la împărați. Începutul a avut loc chiar în acea zi a Pogorârii Duhului Sfânt, când, în urma predicii apostolului Petru, 3.000 de „suflete" au crezut în Hristos, alcătuind prima comunitate creștină. Rusaliile au devenit, pe lângă Paști, a doua sărbătoare rezervată botezurilor.

Casele în aceste zile se împodobesc cu flori și ramuri verzi de nuc sau de tei, obicei moștenit de la evrei. În biserici, se aduc și astăzi ramuri verzi de tei sau de nuc, care se binecuvântează și se împart credincioșilor, acestea simbolizând limbile de foc ale puterii Sfântului Duh, care s-a pogorât peste Sfinții Apostoli. Pogorârea (Coborârea) Duhului Sfânt este sărbătoarea întemeierii Bisericii.

Duminica Mare este o sărbătoare închinată vegetației pămîntului, naturii dătătoare de viață de care moldovenii se simt legați cu toată ființa. Pentru biserica creștină Duminica Mare sau Troița înseamnă Pogorîrea Sfîntului Duh, eveniment care a avut loc la cincizeci de zile după Paști.

Ciclul de sărbători începe cu Sîmbăta Morților (Moșii de vară), în popor această zi mai este numită Sîmbăta Moșilor, Moșii Duminicii Mari, Moșii de Rusalii ș.a. Caracterul acestei sărbători este determinat de tradițiile constituente de bază: cultul morților la hotar de anotimpuri, credința în forțele magice ale plantelor verzi și lupta contra forțelor „necurate".
Un semn distinctiv al Duminicii Mari este împodobirea cu rămurele verzi de salcie, nuc, tei, frasin, scumpie a stîlpilor de la porți, ușilor și ferestrelor casei și nu în ultimul rînd a icoanelor. De asemenea se mai păstrează tradiția ca în această zi copii să fie trimiși să adune flori de corovatic, cimbrișor, care sînt așternute în toată casa. Unele crenguțe sînt duse la biserică și sfințite, după care se păstrează cu mare grijă la icoane, de unde sînt luate și aruncate în curte mai ales cînd plouă cu piatră.

Prin urmare, împodobirea gospodăriilor cu verdeață (frunzari) simbolizează atît fertilitatea plantelor, cît și protejează vatra satului și a fiecărei gospodării în parte contra Rusaliilor. Remarcăm că obiceiul împodobirii locuințelor cu frunzari se practică atît în mediul rural, cît și în cel urban.

Una din caracteristicile de bază a acestei duminici este pomenirea morților la biserică. În multe localități din Moldova în această zi se duce la cimitir cu pomeni pentru pomenirea morților, la fel ca în ziua de Blajini. Drept pomană „de sufletul răposatului" se oferă vase tradiționale de lut și de lemn: cofe, oale, ulcele, străchini în care se toarnă lapte cu tăiței, căni și ulcioare cu apă sau vin. De toarta vaselor dăruite se prind frunze de nuc, crenguțe de trandafir și busuioc. Pomenile se împart rudelor, vecinilor, în special copiilor.

Din amintirile bătrînilor, se știe că pe vremuri buruienile de la Duminica Mare se duceau la rîu și se stropeau cu apă, după care se dădeau la vite pentru a le feri de boli. Pînă în prezent a ajuns obiceiul ca la o săptămînă după Duminica Mare, seara după ce asfințește soarele, gospodarii scot și adună la un loc toți frunzarii, ramurile de nuc și iarbă din case pe care le duc la rîu. Udarea frunzarilor este însoțită de urări de tipul „Să ploaie, Să se facă pîinea, Să fim sănătoși, Și la anul de ziua aceasta!" Se crede că se dau frunzarii pe apă pentru „că ies Rusaliile", „să se ducă fetele", adică Rusaliile.

În mitologia populară Rusaliile sînt niște ființe supranaturale, ce iau mințile oamenilor. Ele umblă pe pămînt, prin pădure cîntînd, dar nu le vede nimeni. În această zi sînt contraindicate lucrările în gospodărie. Pînă la Rusalii se culeg și ierburile de leac. De Rusalii se prinde la brîu pelin și, întîlnindu-se, feciorii și fetele se bat cu pelin contra farmecelor Rusaliilor. În această zi femeile și fetele se udă cu apă să fie sănătoase și drăgăstoase. În această zi nu este bine să dormi „să nu te ia rusaliile", dar crenguțele de tei sfințite în această zi sînt bune „contra surzeniei".

De Rusalii, în unele sate moldovenești, așa cum făceau strămoșii noștri se obișnuiește curățatul fîntînilor și izvoarelor. Acest obicei se consemna, după Sfînta Treime, la înflorirea trandafirilor (Rosa) și se numea Rosalia. De aici și provine tradiția curățirii fîntînilor și a izvoarelor: ca o chemare la reînnoire, la puritate odată cu Coborîrea Duhului Sfînt. Cu acest prilej gospodinele pregătesc bucate speciale: sarmale în frunze de podbal și hrean, plăcinte cu verdeață, învîrtite cu brînză și cartofi, etc.Duminica Mare și Rusaliile sărbători destinate cultului pomenirii morților, elogiului apei și vegetației. Apa și în special curățarea fîntînilor conțin în sine elemente sacre .

Astăzi prin unele sate ale Moldovei de Duminica Mare flăcăii și fetele mari sărbătoresc prin organizarea jocului sau horei în spiritul tradiției.

Pomenirea sfinților, măriților, de Dumnezeu încoronaților și întocmai cu apostolii, marilor împărați Constantin și mama sa Elena.

Acest mare între împărați, fericitul şi pururea pomenitul Constantin, a fost fiu al lui Constanţiu, care se numea Clor, şi al cinstitei Elena. Constanţiu a fost nepot de fiică lui Claudiu cel ce a împărăţit în Roma mai înainte de împărăţia lui Diocleţian şi a lui Carin. Acest Constanţiu, după ce a fost primit de Diocleţian şi de Maxenţiu Erculiu ca să fie părtaş al împărăţiei lor, când Maximian Galeriu dimpreună cu alţi prigonitori, cu tărie ridicaseră prigonire asupra tuturor creştinilor, el singur întrebuinţând blândeţea şi mila, mai vârtos pe cei ce se luptau pentru credinţa lui Hristos îi întrebuinţa sfetnici şi părtaşi ai slujbelor împărăteşti. Învăţând el buna cinstire pe Constantin fiul său cel iubit, care după acestea s-a numit întâiul împărat al creştinilor, l-a lăsat moştenitor al împărăţiei sale, în insulele Britaniei. După ce Constantin a fost înştiinţat de lucrurile necinstite, desfrânate, pierzătoare şi proaste, pe care le făcea în Roma, Maxenţiu, fiul lui Erculiu, şi îndemnat de dumnezeiasca râvnă şi chemând pe Hristos împreună oştilor, a pogorât împotriva lui Maxenţiu. Deci, văzând Dumnezeu curăţenia sufletului lui i s-a arătat mai întâi în somn, după aceea în amiaza zilei, închipuind semnul Crucii scris cu stele: , l-a arătat lui şi celor ce erau vrednici. Deci, îndrăznind în chipul cinstitei Cruci şi făcând cu aur semnul Crucii pe arme, a mers la Roma, şi pe însuşi pierzătorul Maxenţiu l-a aruncat în râul Tibon, înecându-l lângă podul Milvia, şi aşa a izbăvit pe cetăţenii Romei de tirania acestuia. Atunci marele Constantin, pornindu-se de la cetatea romanilor şi mergând pe cale voia să zidească o cetate pe numele său în Ilion, unde se zice că a avut loc războiul Troienilor cu elinii; însă a fost oprit prin dumnezeiasca înştiinţare şi i s-a poruncit de la Dumnezeu ca mai de grabă în Bizanţ să-şi zidească cetatea. Deci, urmând voii celei dumnezeieşti, a zidit această de Dumnezeu păzită cetate pe numele său, pe care a şi adus-o lui Dumnezeu ca pe o pârgă a credinţei sale. Şi deoarece căuta scumpătatea credinţei celei din vremea noastră, a adunat în Niceea arhierei din toate părţile, prin care s-a propovăduit credinţa ortodoxă, şi Fiul a fost recunoscut deofiinţă cu Tatăl, iar Arie şi cei împreună cu el au fost daţi anatemei, dimpreună cu hula lor. A trimis încă şi pe maica sa Elena la Ierusalim pentru căutarea cinstitului lemn pe care a fost pironit cu trupul Hristos, Dumnezeul nostru; apoi, aceste părţi de lemn sfânt au fost mutate, adică o parte a fost aşezată chiar în Ierusalim, iar cealaltă parte a adus-o în împărătească cetate.Împărăteasa Elena, după ce a ajuns la Constantinopol, şi-a săvârşit viaţa; iar marele Constantin, împodobind cetatea cu înnoiri şi cu prăznuiri, şi puţin ceva trecând peste patruzeci şi doi de ani ai împărăţiei sale, şi începând războiul cu perşii, şi în oarecare sat lângă Nicomidia fiind, s-a mutat către Domnul, şi a fost adus în cetatea sa, unde a fost primit cu evlavie şi cu prea încuviinţate întâmpinări, a fost aşezat în biserica sfinţilor apostoli. Şi a împărăţit în Roma cea Nouă în anul de la zidirea lumii, cinci mii opt sute optsprezece; iar de la venirea cea în trup a Mântuitorului nostru Dumnezeu trei sute treizeci şi şapte, fiind al treizeci şi doilea împărat de la August.Şi se săvârşeşte pomenirea lui în preasfânta biserică cea mare, în biserica sfinţii apostoli, şi în dumnezeiasca biserica sa, în Mânăstirea Chinsterna lui Vis, unde mergând patriarhul împreună cu

împăratul şi cu suita sa cu litanfe, săvârşesc aducerea dumnezeieştilor Taine.

TRADITII SI OBICEIURI DE SFANTUL CONSTANTIN SI ELENA

De asemenea, aceasta este de obicei ultima zi in care se mai seamana porumb, ovaz si mei. In popor se spune ca tot ce se seamana dupa aceasta zi, se usuca. Prin acesta odihna de la muncile campului, se credea ca recoltele nu vor fi mancate de pasari.
Este ziua in care pastorii hotarasc cine va fi baci, unde se vor face stanele si pe cine vor angaja sa le pazeasca pe timpul pasunatului. Se masoara si se inseamna pe raboj laptele de la oile fiecaruia.
Femeile inlatura cu aghiasma si tamaie duhurile necurate. Pentru apararea de fortele malefice, taranii stateau in jurul unui foc. Prin fumul de la acest foc erau trecute si oile, "ca sa fie ferite de rele", pe timpul cat vor sta singure, la stana.
Se spune ca, in aceasta zi, pasarile de padure, care dupa ce li s-a dezlegat glasul la Vlasie, s-au imperecheat si si-au construit cuiburile la Dragobete, isi invata puii sa zboare.
Anumite obiceiuri practicate în aceasta zi erau menite sa apere stâna si ciobanii de fortele malefice pe timpul verii: aprinderea Focului Viu, afumarea ciobanilor si oilor, alungarea prin strigate si zgomote a vrajitoarelor care fura sporul laptelui. Se credea ca, acela care lucreaza de Sfintii Constantin si Elena va fi pedepsit cu stricarea roadelor.

RUGĂCIUNEA I Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena

Sfintilor Imparati Constantin si Elena, dupa Dumnezeu si Maica Domnului, voi sinteti nadejdea noastra si folositorii nostri; voi ne sinteti noua bucurie in vremea necazului, voi ne ocrotiti in nevoi si ne ajutati. Voi sfintelor manastiri si biserici le sinteti pazitori; pentru aceasta cadem inaintea voastra cu lacrimi, rugindu-va sa nu incetati a ne ajuta noua neputinciosilor, ci mijlociti la Dumnezeu si la preacurata Lui Maica si pururea Fecioara Maria, ca si pe noi sa ne pazeasca fara prihana si pe toti sa ne intareasca in credinta, pina la sfirsitul vietii, spre mintuirea sufletelor noastre. Amin

RUGĂCIUNEA II

Sfintilor Imparati Constantin si Elena, cei ce sinteti mai cinstiti decit toti imparatii, alesii lui Dumnezeu, cazind inaintea voastra cu lacrimi va rugam: Dati-ne mingiiere si noua celor ce sintem in necazuri; voi sinteti mijlocitori Sfintei Treimi si puteti sa ne ajutati noua. Auziti-ne si pe noi acum, alungati de la noi necazurile si nevoile ce vin asupra noastra in aceasta vremelnica viata si vindecati neputintele noastre, tamaduiti bolile noastre, potoliti rautatea noastra, izgoniti pe vrajmasii nostri vazuti si nevazuti. Dati-ne noua ca in pace si in liniste sa traim; ajutati-ne noua cu sfintele voastre rugaciuni. Pentru mintuirea sufletelor noastre faceti mila cu noi acum, cind cu frica si cu umilinta zicem catre voi asa: Bucurati-va, parintii crestinilor. Amin.

Graiul Ortodoxiei №27-2012 IUNIE tipărit de parohul Serghei Popescu

Familia în lumina moralei creştin-ortodoxe

Iubirea între bărbat şi femeie – familia trebuie să fie veşnică şi nefăţarnică.
(Părintele Arsenie Boca)

Căsătoria, ca legătură naturală pe viaţă între un bărbat şi o femeie, a fost dată de Dumnezeu primilor oameni (Adam şi Eva) în rai: "Şi a zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el" (Facere 2, 18). Astfel a făcut-o Dumnezeu pe Eva din Adam şi i-a binecuvîntat zicînd: "Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pămîntul şi-l supuneţi; şi stăpîniţi peste peştii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietăţile ce se mişcă pe pămînt şi peste tot pămîntul" (Facere 1, 28).Şi bărbatul, şi femeia sunt oameni, dar integritatea umană şi-o trăiesc doar împreună. Această unitate umană, diferenţiată şi complementară, este o unitate conjugală.Prin viaţa conjugală Dumnezeu le-a oferit oamenilor leac împotriva celor două rele provocate de păcatul strămoşesc: neînfrînarea poftei trupeşti şi dispariţia neamului omenesc prin moarte.Însă mai presus de toate străluceşte comuniunea întru iubire pentru care Dumnezeu a lăsat căsătoria.

Hristos întăreşte din nou prin căsătorie legătura dintre bărbat şi femeie, compromisă de-a lungul veacurilor, şi o înalţă din ordinea naturii în ordinea harului. Harul este puterea sau energia dumnezeiască împărtăşită credincioşilor ca ajutor pentru desăvîrşire.Familia se constituie prin căsătorie, adică prin legătura de bună voie şi pentru toată viaţa dintre un bărbat şi o femeie. În spiritul învăţăturii creştine caracteristicile existenţiale ale căsătoriei sunt: unitatea, trăinicia, sfinţenia şi egalitatea dintre soţi. Scopul căsătoriei creştine este perpetuarea neamului omenesc, ajutorul reciproc, evitarea desfrînării şi mai ales comuniunea întru iubire a celor doi, care-şi transmit reciproc darurile specifice fiecăruia.Sfîntul Apostol Pavel le porunceşte soţilor: "Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre, după cum şi Hristos a iubit Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea". Ambilor părinţi le spune: "Părinţilor, nu întărîtaţi la mînie pe copiii voştri, ci creşteţi-i întru învăţătura şi iertarea Domnului". Iar copiilor le cere: "Copii, ascultaţi pe părinţii voştri în Domnul că aceasta este cu dreptate" (Epistola către Efeseni 5, 25; 6, 4; 6, 1).Familia creştină îi formează pe membrii ei prin căldura dragostei pe al cărei altar se aduce ca jertfă, prin excelenţă, dăruirea de sine. Nicăieri nu găsim atîtea resurse de răbdare, de iubire şi de jertfire ca la părinţi.Biserica Ortodoxă a acordat şi acordă o importanţă majoră căsătoriei şi familiei creştine, deoarece de acestea depind nu doar bunăstarea unei perechi, ci şi cea a comunităţii umane în general. Familia se întemeiază nu numai pe necesitatea interioară de a trăi în comunitate, ci şi pe comuniunea care există între Dumnezeu şi omenirea pe care o iubeşte. De aceea Biserica dă prioritate familiei faţă de toate formele de comunitate umană.În căsătoria creştină, prin unirea inseparabilă a două persoane de sex opus, se restituie scopul originar al comuniunii dintre bărbat şi femeie, precum şi sensul adevărat al sexualităţii. Aceasta nu este o simplă sa¬tisfacere egoistă a instinctelor naturale. Căsătoria creştină purifică acest aspect pătimaş (vicios) al sexualităţii, restaurînd funcţia trupului şi, prin el, a firii umane, în starea în care a fost creat. Sexualitatea, prin care bărbatul şi femeia se dăruiesc unul altuia prin actele proprii şi exclusive ale soţilor, nu este ceva biologic, ci implică persoana umană în ceea ce are ea mai intim. Ea nu se realizează într-un mod autentic uman decît dacă este parte integrantă a iubirii, în care bărbatul şi femeia se angajează în întregime într-o reciprocitate pentru toată viaţa.Pentru a fi o unire desăvîrşită, căsătoria comportă o dragoste desăvîrşită. De aceea ea trebuie să fie indisolubilă: "ceea ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă" (Matei 19, 6). Mîntuitorul Iisus Hristos afirmă unitatea celor doi căsătoriţi, bazîndu-se pe faptul că Dumnezeu a făcut pe om ca bărbat şi femeie şi deci cel ce se uneşte cu o femeie se completează total cu ea, astfel încît alcătuiesc o unitate. Bărbatul a devenit omul întreg prin femeie şi invers.Comuniunea între Dumnezeu şi oameni îşi găseşte împlinirea de¬finitivă în Iisus Hristos, darul suprem al iubirii lui Dumnezeu către noi. Dumnezeu, însumînd natura noastră umană, deci întrupîndu-se, ne descoperă adevărul originar al căsătoriei, iar prin participarea la nunta din Cana Galileii, Iisus Hristos binecuvîntează căsătoria, luînd-o sub protecţia Sa. Eliberînd omul din egoismul său, El întăreşte legătura căsătoriei dintre bărbat şi femeie, făcîndu-l pe om capabil să se realizeze deplin după voia lui Dumnezeu.Între Familia creştină şi Biserică există o legătură indisolubilă, de susţinere reciprocă. Harul lui Hristos îi face pe bărbat şi pe femeie capabili să se iubească aşa, cum Hristos ne-a iubit pe noi. Prin credinţă şi prin har dragostea conjugală este transfigurată şi devine dăruire conjugală. Soţii se dăruiesc ei înşişi pe crucea familiei şi sunt chemaţi la convieţuire curată, sinceră şi pentru toată viaţa.Iubirea este în mod esenţial dar, şi iubirea conjugală, implicînd soţii în cunoaşterea reciprocă, făcîndu-i să fie "un singur trup" (Facere 2, 24), îi face apţi de dăruirea cea mai mare posibilă, prin care ei devin colaboratori ai lui Dumnezeu pentru a da viaţă unei alte persoane umane. Astfel, în timp ce se dăruiesc unul altuia, soţii dau dincolo de ei înşişi o fiinţă reală, copilul, reflectare vie a dragostei lor, semn permanent al unităţii lor conjugale şi sinteză vie şi nedespărţită de fiinţa lor de tată şi de mamă.Devenind părinţi, soţii primesc de la Dumnezeu darul unei noi res¬ponsabilităţi. Dragostea lor părintească este chemată să devină pentru copiii lor semnul vizibil al iubirii lui Dumnezeu.În sînul familiei se naşte un ansamblu de relaţii interpersonale: pa¬ternitate, maternitate, filiaţie, fraternitate, prin care fiecare persoană este introdusă în "familia umană" şi în "familia lui Dumnezeu", care este Biserica. Căsătoria şi familia creştină zidesc Biserica. În familie persoana umană este nu numai născută şi introdusă progresiv, prin educaţie, în comunitatea umană, ci datorită renaşterii prin Botez la viaţa în Hris¬tos şi educării în credinţă, ea este inclusă în acelaşi timp în familia lui Dumnezeu, care este Biserica.Astfel, Biserica zideşte familia şi familia zideşte Biserica. Biserica găseşte în familia născută prin Taină leagănul său, locul şi mediul în care se pregătesc noi generaţii de membri ai Bisericii, iar familia, susţinută şi întărită de harul lui Dumnezeu, îşi găseşte împlinirea în Biserică şi amîndouă în împărăţia lui Dumnezeu.Astăzi familia şi toate structurile sociale sunt afectate de secularizare. Diminuarea rolului Bisericii în viaţa cotidiană şi scăde¬rea încrederii în Dumnezeu au ca urmare degradarea relaţiilor dintre oameni, nerespectarea principiilor morale, sporirea infracţionalităţii, corupţiei etc.Tot mai mulţi tineri trăiesc singuri, au relaţii întîmplătoare, nu se că¬sătoresc. Cea mai frecventă motivaţie a acestei situaţii este cea materială. Nu doresc să-şi asume obligaţiuni. De multe ori, în loc să se preocupe de lucruri care cu adevărat le-ar dezvolta personalitatea, talentul, ei doar se distrează. Ceea ce secole de-a rîndul a constituit păcat, fărădelege, ruşine, pentru mulţi acum e o „virtute", modă…Familia se confruntă cu multe probleme, una din cauze fiind şi neglijarea sau neacceptarea unei educaţii în spirit religios. Educaţia reli¬gioasă în familie şi apoi în şcoală are la bază convingerea că religia oferă principii fundamentale şi de valoare pentru structurarea personalităţii în jurul unui punct de sprijin unificator. O educaţie religioasă corectă orientează elaborarea unei viziuni interioare, de maturizare echilibrată a adolescentului.Familia şi Biserica au un rol important în menţinerea credinţei. Va¬lurile vieţii sunt multe, unii se lasă purtaţi de acestea, alţii le înfruntă. Biserica a reprezentat de-a lungul timpului "o stîncă a ordinii" în această lume schimbătoare şi trecătoare. Familia are o însemnătate din ce în ce mai mare, hotărîtoare în societatea modernă.Într-un mediu lipsit de credinţă, de Dumnezeu, poţi observa lucruri care te uimesc, ba chiar te înspăimîntă. în faţa acestei realităţi Biserica nu poate veni cu o altă soluţie decît cea lăsată de Mîntuitorul, pentru că "Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi" (Evrei 13,8). Iar soluţia este familia creştină monogamă, dintre un singur bărbat şi o singură femeie, care nu-i nici individualism şi nici colectivism, ci comuniune întru iubire.Pentru a transmite generaţiilor viitoare valorile creştine autentice este nevoie să ne preocupăm de cadrul moral, în care trăieşte omul. Acest cadru este familia. Mai precis, familia creştină, întemeiată în duhul Evangheliei lui Hristos. Aici se formează personalitatea.Firească este o familie, în care soţii se iubesc, nasc copii şi-i cresc; se ajută şi trăiesc în comuniune sfîntă. Firească este o familie, care-şi trage seva spirituală din Sfintele Taine, inclusiv din Taina Nunţii.Viaţa creştină presupune ca membrii familiei să facă cel puţin patru lucruri: să se roage împreună acasă, să stea la masă împreună, să par¬ticipe duminica împreună la Sfînta Liturghie şi să iasă tot împreună la o destindere agreabilă.Dacă majoritatea activităţilor familiei se desfăşoară în afara casei, în compania străinilor, cel puţin aceste patru lucruri importante ar trebui să-i unească într-o comuniune sfîntă. Ele sunt o soluţie pentru criza, în care se află familia la etapa actuală.Familia creştină este un templu sfînt, în care se depozitează plinătatea virtuţilor creştine. Ea este celula din care s-a născut şi pe care se bazează societatea omenească, dar şi comunitatea bisericească, lărgind hotarele împărăţiei lui Dumnezeu.Copiii sînt pentru părinţii lor îndemn spre muncă, dar şi spre sfinţe¬nie, antrenîndu-i spre cît mai multe virtuţi. Prezenţa copiilor exercită o veritabilă influenţă religios-morală asupra conduitei părinţilor. Din dorinţa şi grija de a-i face cît mai buni şi mai fericiţi, părinţii simt o datorie faptul de a le oferi copiilor pilde personale cît mai bune în propăşirea lor spirituală, inclusiv în domeniul vieţii morale.Copiii sînt şi dascălii părinţilor, dar pot fi şi mărturiile nefericite ale vieţuirii lor în imoralitate şi în parazitism social.Avortul, divorţul, abandonul copiilor şi fuga permanentă după plăceri, aventurile, care sunt, de fapt, o sete şi o goană după "gol", după "nimic", sînt rănile şi duşmanii căsătoriei şi familiei creştine, ai oricărui cămin conjugal, precum şi ai societăţii.În lumina experienţei de două milenii a Bisericii Ortodoxe putem spune că, atîta vreme cît cultura lumii contemporane nu va depăşi ruptura dintre realitatea naturală şi cea supranaturală a lumii, în lumina lui Hristos, ca inel de legătură între cele cereşti şi cele pămînteşti, în virtutea dumnezeirii şi umanităţii Sale, familia nu va putea să-şi descopere adevărata unitate spirituală şi nu va putea depăşi criza în care a intrat.Cu cît familia va fi mai temeinic consolidată spiritual, cu cît legătura dintre părinţi, copii şi Biserică se va adînci, cu atît familia îşi va reveni mai repede din derută şi îşi va regăsi echilibrul spiritual.Suntem convinşi, că la depăşirea crizei familiale poate contribui cola¬borarea dintre Stat şi Biserică în domeniul legislaţiei privind familia, al educaţiei copiilor şi tinerilor, al asistentei sociale a copiilor şi a familiilor cu mulţi copii sau cu probleme majore de ordin social. Atîta timp cît nu va fi sensibilizată societatea la avantajele familiei tradiţionale, cu funcţiile sale de îngrijire, supraveghere, educaţie şi transmitere a valorilor, la posibilitatea de a avea o societate sănătoasă şi fericită, va fi destul de dificil să depăşim criza familiei din societatea contemporană.

Declaraţia Mitropoliei Moldovei referitor la adoptarea Legii cu privire la asigurarea egalităţii

Considerăm că adoptarea de către Parlament a Legii cu privire la asigurarea egalităţii este o acţiune sfidătoare, care contravine normelor morale creştine. Solicitările repetate ale Mitropoliei Moldovei în plinătatea ei (slujitori şi mireni), adresate conducerii ţării de a exclude din proiectul de lege sintagma „orientare sexuală" au fost ignorate. Cererile Mitropoliei adresate instituţiilor abilitate din stat pentru crearea unor comisii mixte privind analizarea şi îmbunătăţirea proiectului de lege au fost trecute cu vederea, iar acţiunile au avut un caracter unilateral şi puternic influenţate de grupuri şi organizaţii din interiorul şi din exteriorul ţării, cărora nu le convine actualele principii după care trăieşte şi se dezvoltă societatea moldovenească.

Un exemplu elocvent al jocului duplicitar al politicienilor este modificarea denumirii legii care chipurile ar fi însemnat şi excluderea formulărilor şi pasajelor care urmau să legifereze practicele homosexuale şi să le aducă la nivel de normalitate. După cum s-a dovedit până la urmă, acesta nu a fost decât un truc pentru ca legea să fie votată fără vreun impediment din partea cetăţenilor nemulţumiţi de acest proiect.

Mitropolia Chişinăului şi a Întregii Moldove califică votul de astăzi al parlamentarilor, care se pronunţau anterior categoric că nu vor aproba o astfel de lege, un pericol pentru integritatea morală şi spirituală a societăţii.

Adoptarea Legii asigurării egalităţii ar putea atrage după sine şi grave tulburări în masă, de care se vor face vinovaţi cei care au legiferat săvârşirea acestei trădări a valorilor fundamentale ale neamului.

În această ordine de idei, Mitropolia Chişinăului şi a Întregii Moldove se declară împotriva stipulărilor ce ţin de drepturile minorităţilor sexuale, calificând drept un atentat la adresa identităţii creştine a poporului şi militează pentru modificarea acestei legi prin excluderea sintagmei „orientare sexuală", precum şi a tuturor punctelor şi referinţelor cu privire la minorităţile sexuale.

Ţinem să subliniem faptul că nu încercăm să instigăm la ură împotriva unor categorii de cetăţeni ai ţării noastre, ci doar să ne apărăm valorile şi tradiţiile, pentru a oferi tinerei generaţii o educaţie sănătoasă şi demnă, în spiritul învăţăturii creştin-ortodoxe, care a stat la baza genezei poporului nostru şi prin care am supravieţuit de-a lungul timpului în pofida nenumăratelor intemperii istorice prin care ne-a fost dat să trecem.

+ Vladimir, Mitropolitul Chişinăului şi al Întregii Moldove

Nu sunt şi eu pentru cineva o cruce ...

Pot exista conflicte între soţi sau între copii şi părinţi într-o familie creştină? Prima ce-mi vine în gând este că toate neînţelegerile trebuie să se stingă chiar la apariţia lor, doar într-o familie cu credinţă vie, dragostea nu este faţarnică, ci e răbdătoare şi chiar jertfelnică. Dar din păcate multe dintre familiile noastre abea doar încearcă să devie aşa cum i-ar fi plăcut Domnului.Se spune că o familie creştină trebuie să ducă aşa o viaţă, ca în orice moment să-l poată primi nestingherită pe Hristos. Pare de neatins acest scop, dar în acelaşi timp nu ar trebui să existe nici o îndoială că anume aşa e şi corect. Dar noi chiar şi revenind pe această cale continuăm să ne certăm, să insităm în propriul egoism şi să ne pierdem calmul chiar şi de la nimicuri.Desigur că există familii care deja nu în prima generaţie duc o viaţă aproape de biserică şi cu frică, dar şi cu dragoste faţă de Dumnezeu. Pentru ei e chiar anormal să ridici glasul la alt membru al familiei ca să-ţi arăţi dreptatea (căci nici nu e necesar să o faci), sau să-ţi arăţi nemulţumirea de careva lipsuri pe care le simte familia. Dar despe aşa familii mai des avem şansa să citim undeva...să citim şi încetişor să le invidiem. Iar la noi... la noi din păcate lucrurile stau total altfel. Nu se ajunge la expresii urâte sau la forţă fizică, şi din casă nu plecăm (poate doar ne îmbrăcăm în palton şi stăm puţin în coridor însoţiţi de implorarea copiilor „Mămică nu pleca, noi vom fi cuminţi." Desigur că e o situaţie comică, dar şi mai mult tristă. E trist şi rău că nu ne ascultă copiii, e rău că ne permitem să procedăm impulsiv şi negândit. Şi oare unde este smerenia noastră? Şi cel mai trist e că starea smirită a omului am şi primit-o şi acceptat-o, am primit-o cu tot sufletul, dar să ne smerim nu reuşim deloc şi mai ales în lucruri mărunte. Mă gândesc cu admiraţie de ce comportament creştin au dat dovadă în diverse situaţii de conflict oamenii din generaţiile precedente. Şi mulţi dintre ei nu se considerau creştini, trăiau ca toţi oamenii sovietici, nici cruce la gât nu purtau. Probabil că erau mai puternice acele legături cu tradiţiile care au existat şi s-au implimentat chiar la nivel genetic în familiile creştine. Unde exista dorinţa de a evita şi a soluţiona orice conflicte, de a ceda aproapelui, şi nu doar celui din propria familie. Şi îmi aduc aminte de bunica soţului meu, care s-a născut odată cu secolul trecut. A crescut într-o familie creştină, dar foarte devreme a rămas orfană, dar mai ţinea minte cum mama sa mereu ajuta familiile nevoiaşe, starea lor materială fiind destul de bună.Viaţa binicii n-a fost deloc uşoară, s-ar putea scrie un roman întreg despre încercările care i-au revenit şi că aceste adevărate greutăţi probabil nu am fi în stare să le depăşim noi, cei de acum. Nu am văzut-o să poarte cruciuliţă la gât, nu vorbea despre Dumnezeu. La Înviere mai cocea pască şi mai cânta troparul acestei sărbători, dar era dintr-o obişnuinţă, o obişnuinţă foarte dragă pentru ea care o lega de acel trecut care nu se va mai întoarce nicicând. Dar după viaţa sa, după faptele sale era o creştină adevărată. Primul lucru care m-a uimit la întâlnirea noastră a fost că era gata să mă primească şi iubească ca pe una deja de-a casei, fără să mă aprecieze sau să caute careva neajunsuri pe care le-aş avea. Era gata să mă primească aşa cum sunt doar din motivul că m-a ales şi m-a îndrăgit nepotul ei drag. Nu exista un aşa om în care Liubovi Ivanovna nu ar fi găsit şi trăsături bune, şi chiar dacă şi vorbea despre neajunsuri, oricum toţi simţeau că ea va răbda şi slăbiciunile aceluia şi va avea grijă şi de el de este nevoie. Avea o autoritate de neclintit printre cunoscuţi. O iubeau şi o respectau chiar şi oamenii străini. Mereu mă mira ingeniozitatea sa în situaţii de conflict, ingionizitatea asta era născută de dorinţa de a păstra pacea şi dragostea din familie. Ştia că despre ceva trebuie să taci, în alt moment să sustragi atenţia către ceva frumos, sau de ce nu chiar şi prin ceva gustos să aplanezi conflictul apărut. Şi nici tăcerea nu-i era străină la momentul potrivit. Dar totodată nu era un om fără principii, având mereu propria părere despre toate celea ce se întâmplă şi nicicând nu o neliniştea dacă această părere nu coincidea cu a celor din jur.Adesea mă gândesc că multe probleme pe care le avem astăzi îşi au rădăcinile şi în lipsa unor tradiţii creştine în viaţa şi modul de a gândi din propriile familii. Noi am venit la biserică, la Dumnezeu, adesea fără nici o pregătire duhovnicească şi am primit doar partea exterioară a vieţii bisericeşti. Purtăm fuste lungi şi broboade, ne facem cruce trecând pe lângă o biserică, copii îi înscriem la şcoli de duminică, dar se întâmplă că nu ne putem saluta cu cineava binevoitor şi cu dragoste. La fel e şi în familiile noastre, pe pereţi avem icoane, discutăm lucruri duhovniceşti, dar acest „duhovnicesc" aşa şi rămâne doar în vorbele noastre, dar nu ne umple golul sufletesc, nu ne schimbă în lucruri cu adevărat importante. Citisem undeva că iniţial omul trebuie să facă loc în inima sa pentru cele sufleteşti şi abea apoi dacă va fi cu voia Domnului acestea se vor transforma în cele duhovniceşti. Dacă va fi cu voia Domnului! Avem la ce medita. Poate fiecare dintre noi va rămânea doar cu aceste lucruri sufleteşti adunate, dar noi pretindem că am devenit deja duhovniceşti. Îi judecăm pe alţii, îi etichităm, chiar şi pe cei mai apropiaţi...În prima săptămână a Postului Mare am venit de la Liturghie la care s-a citit şi Canonul cel mare a lui Andrei Criteanul. Ne-am aşezat la masă să cinăm şi băiatul mi-a cerut şi un ceai. Atunci, m-am revolatat nespus „De ce un copil de aproape 15 ani nimic nu vrea să facă singur - doar toate „adă-mi","dă-mi"," fă-mi un ceai"," taie-mi pâinea"... Cât se mai poate continua aşa?" Erau adevăruri acestea expuse de mine, şi toţi înţelegeau aceasta.Dar când eu îmi expuneam părerea în diverse reproşuri, soţul s-a ridicat şi i-a turnat un ceai „unui copil de aproape 15 ani". El, adică soţul, nu a mers cu mine la Liturghie, dar sta la calculator urmărind ultimile noutăţi, şi în genere la biserică e un oaspete mai rar, abea dacă se împărtăşeşte de 2 ori pe an. Deci, nu e la fel de „creştin" ca mine. Dar sincer să vă spun îmi era ruşine şi faţă de soţ şi faţă de copii. Şi brusc mi-am adus aminte că pe un forum ortodox, neînţelegând replica mea despre faptul că crucile noastre sunt uşoare (având în vedere că sunt aşa de la neputinţa noastră), mi-a răspuns foarte emoţional cineva, că dacă îmi consider propria cruce uşoară atunci singură reprezint crucea cuiva. Ca să vezi, eu sunt crucea cuiva. Nicicând nu m-am gândit că ar putea fi şi aşa. Dar desigur că sunt o cruce şi pentru soţ şi pentru copii. Dar noi cel mai des credem că ei sunt crucea noastră, cred că sunteţi de acord. Poate în înţelegera acestor lucruri se ascunde o cheie de soluţionare a conflictelor din familie?...Şi totuşi nu mai sunt chiar toate lipsite de speranţă. Deoarece revenind la calea adevărului şi a bisericii nu vom mai putea rămâne supăraţi unul pe altul zile în şir, nu ne vom culca fără să ne cerem iertare. Noi apelăm la rugăciune, învăţăm că problemele fără soluţie nu există. Ne smerim câte puţin că copiii noştri nu sunt chiar aşa cum ne-am dori. Ne învăţăm câte puţin să avem încredere mai mare în Dumnezeu. Şi dacă mai există abateri şi mai revenim la discuţii prea emoţionale cu un singur scop de a ne expune cât mai mult propriul "eu", sunt tot mai rare şi să sperm că tind tot mai mult de a nu mai exista în viaţa noastră.